

Abonnement pour un an:

250 piastres

Edition spéciale 500 piastres

Adresse:

Idjtihad Constantinople

Téléph-St, 865

XXème ANNÉE

15 Avril 1925—No 178

اجتهاد

فلسفی ، اجتماعی ، ادبی ، اقتصادی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکی [۲۴ نسخہ]

تورکیا ایچون ۲ ، خارج ایچون

۲ ¼ ، اعلا کاغذلیسی ہ لیرادر .

ادارہ خانہ سی

جفال اوغلندہ « اجتهاد نئوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمنجی سنہ

نومرو ۱۷۸-۱۵ نیشان ۱۹۲۵

انقلاب ، يالکيز بوانقلاب در .

مدنی بشر قافله سنك قطع ايتديكي بولك كبرى مرحله -
لرنده بولونمازده رغماً ، فى الحقيقه مستثنا ذ كالرمك
برشجاعت مدنيه وبر ايمان خروشان ايله اورتهيه قويدىنى
وملكتمزده مدافعه وتأسيسى درعهده ايتديكي حياتلى ،
احياكار وعصرى پرنسپللى ياشاتماق سايه سنده ، مافاى
تلافى ايدى جكمزه چوق اميد وارز . تورك عرقى ، بيوك
وقور قوتيج امتحانلر كچر مش وبو امتحانلردن مظفر حقيقدىنى
چوق كورولمشدر ؛ بز اونك دماغه و قاننه ، وارلنك
مبارزه ، ياشامانك غالب اولماق اولديغى يازمايه كيديورز .
۲۸ كانون اول ۱۹۲۴ آنقره

دوقتور عبدالله جودت

هامش بويوك كتاب ، هبرى تقريباً ۴۰۰ صفحه لك اوچ جلد
تشكيل ايدى جلد ؛ ۳۰۰ قطعه شكلى حاوى در . برنجى جلد
ايكى آيه قدار انتشار ايدى بيله جكدور .

زين العابدين مرحوم

ما بعد و ختام

مرحوم ، توركلر ايچين زراعت مكنيتي ده كشاد ايتدير مشدر ؛
دوشونكز ، بوتون بوخيرات ايچين قاچ يوزيك ليرا ايستور
حاجى ، ايشتيه بو قدر چوق پاره نى ملتى ايچين اسير كه مه مشدر .
زين العابدين احتياج ايچنده يتيشديكى وپك مرحتلى
اولديغى ايچين اونلرى فوق العاده حمايه ايتدى . حتى
مكمل برديپلومات اولديغى ايچين روس فقراسنده احسانى
واردى . ظن ايدرم كه بولشويكلرك با كوي استيلاسنده
محو ايديلن نه قدر تورك زنكيملرى اراسنده حاجى نك
صاغ قالماسنه برنجى سبب ، وقتيله عموم خالق چوق خيرى
دوقونمش اولماسى در .

بولشهويك رؤساسندن برقاج كون اول وفات ايدن
(نريمان نريمانوف) ده حاجى نك عاطفتيله دارالفنونده
تحصيل ايتشى .

حاجى نك قاچ شاكرده باره ويرديكى ، كيملرى
روسيه و اوروپا دارالفنونلرنده اوقتودور مقده اولديغى
دفتر مخصوصه باقارق اوكرنمشدم . بنم زمانده ايكى يوز
قدر كنتجك حسابى محفوظ ايدى .

مرحومك اعانه ويرديكى مسجدر ، مكنيتلر ، خسته .
خانلر ، كليسالر پك چوقدى . بنى اوغلى كى سهوديكى
ايچين هفته ده ايكى دفعه چاغير . وتاريخ اوقتودوروردى .
سراينك قاپاسنده دائماً مسلح دورت قازاق نفرى بلكه ين ،
اداره خانه سى طبقى بانق عثمانى كى ايشلرين بومدهش زنكيين
اختيارك ياننده ياشاديغ مبارك زمانلرى ياد ايدى رك اغلام .
حضورنده قاچ دفعه (داغستان ، چركزستان)
مرخصلرينه راست كدم . بن ، اعتمادنامه لى مرخصلرى
مكتب ، جامع ، يتيمخانه ، خسته خانه ايچين احسانه
غرق ايتديكى كوردم . هله توركيه ايشى موضوع بحث
اولونجه ايلك او كجه آتيلان ، او ايدى . يونان محارب سنده
طرابلس غرب مجاهده لرنده ، بالقان محارب اتنده هلال احمر
دعواسنه نه قدر يارديم ايتشى .

دينانك دورت كوشه سندن اسلاملرك فريادى ،
اونك قلب پاكنى ايكله تير ، سرورى چوشدوروردى ؛
اردومز ، صوك قفقاس محارب اتنده (باكو) نى قورتارديغى
وقت مرحوم نه شانلى برضافت چكمشدى .

اك فقير طبقه دن يتيشديكى حالده آلننك تريله ،
حسن اداره و تصرفيله موقع و خاطرينى مشهور (روچيلد)
مؤسسهلرينه بيله طانيان مرحوم ، روس واوروپا ترقيانيه
اسلام عالمك انحطاطى اسبابى روسيه واوروپايه وقوع
بولان مكرر سياحتلريله اكلامغه موفق اولمش وتوركلرى
علمى - اقتصادى برتريه يه سوق ايتمه دكجه ياشانمى نك
امكانى قالماديغنى اكلامش با كر برزكا ايدى .

حاجى ، روسيه و اوروپانك الك بويوك بانقديليله
علاقه دار ايدى مشهور يهودى (روچيلد) و (نوبل)
شركتلرى نزدنده حاجى نك فوق العاده خاطرى مرعى ايدى .
فقير ، روچيلد يهودى شركتنك اسرار فعاليتنى
حاجى نك ارشاداتى سايه سنده آكلاييلدم . بوجه ته ده
مديون شكرانم ؛ حاجى سايه سنده در ، كه ره آليست و نه
قونوميك بر وضعيته صاحب اولاييلدم . كومورجى يه
تماس ايدن توزلانير ، ميليونزدن درس آلان ، قوتله نير
دكلى ؟

حاجى ، آريجه مكمل مؤسسهلرده مالكدى :

کوستاولوبون

و

و تفکر عالمده کوردیکی ایش

او زماندن بری (کوستاولوبون) الیوم طقوزنجی
طبعی کورن (سوسیالیزمک پسیقولوجیای) ؛
۲۵نجی دفعه طبعی کورن (تریه نیک پسیقولوجیای) ؛
(پسیقولوجیای سیاسی) ، (اجتهادلر و اعتقادلر) ،
(حقیقتلرک حیاتی) ، (عصرمزنک اصول فلسفیه سی)
(اوروپا حربندن آلمان پسیقولوجیائی درسالر) ،
(حربک ایلک نتیجه لری) (دون و یارن) و (یکی
زمانلرک پسیقولوجیای) الخ کتابلرینی نشر ایتشدیر .
(فقط کوستاولوبون) ک حقیقه شهرتی یابان بوسوسیولو.
جیائی اثرلرینک خارجنده ، ۱۹۰۵ ده منتشر والیوم
۳۷ نجی طبعنده بولونان (Eolution de la Matière
استحانه ماده) ، ۱۹۰۷ تاریخنده منتشر (Evolution
des Forces استحاله قوا) عنوانی کتابلرینه منجر
اولان تجربی فیزیک تحریاتیدر .

(کوستاولوبون) ک تا ۱۸۹۷ تاریخنده باشلایان
بوتحریات علمیه سنه کنجهیه قدار، کائناتک نامتناهی درجه ده
کوچوک، لایعه، لایتجزی وابدی ذرانک تراکندن متشکل
اولدینی قبول اولومشدی ؛ و ، بتون جهان علماسنک
قبول ایتدیکی وهجوم اولونماز بر عقیده اساسیه ایدی .
بویکی کتابک اجمال ایتدیکی یکرمی قدار تدقیقنامه
[Mémoire] ایله (کوستاولوبون)، بدهای فیاض، ماده نیک
ناقابل تحریب اولدینی عقیده اساسیه سنک یا کشلغنی اثبات
وعظیم مقدارده قوتلرک مخزنی اولان ذره نیک ده قدرتک
برشکل مستقرندن باشقا برشی اولمادیغنی ارائه ایتدی .
حرارت ، الکتریکیکیت ، ضیا ، آتحاق « نه نه رژی » نیک
یعنی قدرتک برشکل اولیور بتون قوتلر ماده نیک
« ماده لکدن چیقماسی Dématisation ی » ایله
حصوله کلیور . (کوستاولوبون) ک اثرلرینی تدقیق
ایتمش اولان مختلف مملکتلر علمایی ، مشارالهی کاه
(داروین) ه کاه (لامارک) ه بکنزه تیورلر . ۱۱ شباط
۱۹۰۵ تاریخلی la Revue des Idées مجموعه سنده

متعدد زنکین دالیانلر ، مکمل برسیرسفائن شرکتی جسم
برپاموق فابریقه سی ، اوجاقلر الخ .

مرحوم، اواینجی ذکاسیله، درین تجربیه سیله یوتون
بویوک ایشلرک مقانیزم سنی بیلیر ، حسابانی سالتیمنه قدر
دوشونوردی . ویریلیه جک یرده اون پاره نی اسیر کدر، ویریلیه جک
یرده بیکلرجه لیرا احسان ایدردی . معیتنده چوق پاره
ویردیکی ناموسلو یهودیلرده قولانیردی .

چاره، ولادت وسائره مناسبیله چکدیکی تلغرافلری
ودها بعضی سیاسی تشبثاتی خوش بولمیان مشهور قفاس
محرری برکون بکا « خطا ایتشم ، قفاسیاده تورکلیکی
قورتارمق ایچین حاجی نیک سیاست حکیمانه سندن باشقه
چاره اولمادیغنی دوشونه مه مشم . . بو آدم قدر ملت خیر
یا مغه صرف ذهن ایتمش وتورکاری ارمنی وروس رقابت
اقتصادیه سی آراسنده ازلیمکدن قورناران کیم واردر؟ دیمشدی .
با کوده حاجی یه ثروته یاقین زنکینلر پک چوقدی .
حتی اغا موسی نقی زاده نی حاجیدن زنکین ند ایدنلر
وارایدی . فقط حاجی نی خیرات وحسناتده، ملت بحثنده
کیمسه کچه مشدر . وولغا بوینده ذا کرامی زاده، مصرده
منشاوی پاشالر، مرحومه فاطمه خانم افندیلر، هندستانک
خیراتپورور زنکینلری شویله برطرفه قونسون . حاجی
هپسکی کپیر . ۱۱۷ یاشنده ارتحال ایتدیکی سوبله نین مرحوم
لااقل سکسان سنه تورکاری روس وارمنی اقتصاد ضربه
لرینه قارش قورو مش و تورک کجلیرینی اک عصری علم
جهازلرله تهذیب سنی ایتشدیر؛ بوتون تورک واسلام عالمنک
قارنه جیسی ، خیرخواه قارنه جیسی اودر . الله غنی غنی
رحمت ایله یه .

ارکک معلم مکتبی : م . جودت

اجتهاد - ۱۱ ایلول ۱۹۰۷ تاریخنده (مصر) ده انتشارایدن
۱۶ نومرولو [ایکینجی سنه نومرؤ ۴] نسخه سنده (احیای لایموت)
سرنامه سی آلتنده حاجی زین العابدین قتی بوفک مفصل و عبرت
بخش ترجمه حالی واردر . فطری بر ذکاتک هیچ یوقدن ناصل
بر معظم و اراق چیقاردینی او ترجمه خالک مطالعه سندن پک ای
آکلاشیلر